

STORTINGET

Innst. 78 L

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:61 L (2017–2018)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Trine Skei Grande og Abid Q. Raja om å videreføre redegjørelsesplikten fra 1. januar 2018

Til Stortinget

Sammendrag

Stortinget behandlet 12. juni 2017 Innst. 389 L (2016–2017), jf. Prop 81 L (2016–2017) om ny lov om likestilling og forbud mot diskriminering. Loven ble vedtatt.

Stortinget vedtok 21. juni 2017, jf. Vedtak 1119 (2016–2017), å be regjeringen om å «bevare aktivitets- og redegjørelsesplikten, samt styrke den ved å følge opp Skjeie-utvalgets anbefalinger til endringer, og komme tilbake til Stortinget med en sak om dette». Vedtaket krever en lovendring som med ordinær saksgang ikke vil kunne vedtas med effekt fra 1. januar 2018. Forslagsstillerne viser til at hensikten med vedtaket var å videreføre den eksisterende rettstilstanden når det gjelder redegjørelsesplikt, inntil en ny lovproposisjon foreligger og lovendringen er vedtatt av Stortinget.

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn forslag om å endre den nye loven, som trer i kraft 1. januar 2018, for å bevare og styrke arbeidsgivers plikt til å redegjøre for faktisk tilstand i virksomheten når det gjelder likestilling mellom kjønn, og til å redegjøre for iverksatte og planlagte tiltak for å fremme slik likestilling og hindre kjønnsdiskriminering.

Forslaget innebærer at lov om likestilling og forbud mot diskriminering tilføyes en ny § 26a med tilnærmet tilsvarende ordlyd som gjeldende lov om likestilling mellom kjønnene § 24, i tillegg til ett avsnitt med tilnærmet tilsvarende ordlyd som paragrafene om arbeidsgivers redegjørelsesplikt i de tre diskrimineringslovene som oppheves fra 1. januar 2018.

I representantforslaget fremmes følgende forslag:

«Vedtak til lov

om endringer i likestillings- og diskrimineringsloven, kommuneloven og regnskapsloven (videreføring av redegjørelsesplikten)

I

I lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbud mot diskriminering gjøres følgende endringer:

Ny § 26a skal lyde:

§ 26a. Arbeidsgivers redegjørelsesplikt

Alle arbeidsgivere skal redegjøre for:

- den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten og
- likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av kjønn.

Arbeidsgivere i privat sektor som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte og arbeidsgivere i offentlig sektor skal redegjøre for likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Redegjøringsplikten gjelder for virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning. Disse skal ta redegjørelsene inn i virksomhetens årsberetning.

Redegjøringsplikten gjelder også for offentlige myndigheter og offentlige virksomheter som ikke er pålagt å utarbeide årsberetning. Disse skal ta redegjørelse-
ne inn i årsbudsjettet.

§ 44 nr. 1 oppheves.

§ 44 nr. 3 oppheves.

II

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner gjøres følgende endringer:

§ 48 nr. 5 fjerde punktum skal lyde:

Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med *likestillings- og diskrimineringsloven, samt for å fremme formålene i likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.*

III

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. gjøres følgende endringer:

§ 3-3 syvende ledd skal lyde:

Foretak som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte, skal redegjøre for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme formålene i *likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.*

§ 3-3a ellefte ledd skal lyde:

Foretak som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte, skal redegjøre for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme formålene i *likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.*

IV

Loven trer i kraft 1. januar 2018.»

Komiteens behandling

Representantforslaget har vært forelagt Barne- og likestillingsdepartementet w/ statsråd Solveig Horne, som svarer slik i brev til komiteen av 27. november 2017:

«Det vises til brev av 23. november 2018 fra Stortinget vedlagt Dokument 8:61 (2017-2018) Representant-

forslag om å videreføre redegjøringsplikten fra 1. januar 2018.

Departementet har ingen merknader til lovforslaget.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Masud Gharahkhani, Kari Henriksen og Anette Trettebergstuen, fra Høyre, Marianne Haukland, Tage Pettersen og lederen Tone Wilhelmsen Trøen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal og Morten Wold, fra Senterpartiet, Åslaug Sem-Jacobsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Freddy André Øvstegård, fra Venstre, Terje Breivik, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, viser til at det i forbindelse med Innst. 389 L (2016–2017), jf. Prop. 81 L (2016–2017) om ny lov om likestilling og forbud mot diskriminering ble vedtatt en videreføring og styrking av redegjøringsplikten, samt at aktivitetsplikten ble utvidet til å gjelde flere diskrimineringsgrunnlag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen i Prop. 81 L (2016–2017) Lov om likestilling og forbud mot diskriminering utvidet aktivitetsplikten for grunnlagene etnisitet, religion, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering for private arbeidsgivere med mindre enn 50 ansatte. Aktivitetsplikten ble konkretisert for offentlige arbeidsgivere uavhengig av størrelse og for private arbeidsgivere med mer enn 50 ansatte (arbeidsmetode i fire trinn). Ved behandlingen av Prop. 81 L (2016–2017), jf. Innst. 389 L (2016–2017), støttet disse partier regjeringens forslag om å avvikle redegjøringsplikten i den nye likestillings- og diskrimineringsloven, og disse medlemmer støtter derfor ikke forslaget om å videreføre redegjøringsplikten nå. Disse medlemmer viser til at begrunnelsen for ikke å videreføre arbeidsgivers redegjøringsplikt er at det vil lette de økonomiske og administrative byrdene for arbeidsgivere. Det vil også føre til frigjøring av ressurser at håndhevingsapparatet ikke lenger skal kontrollere at redegjøringsplikten overholdes. Disse medlemmer viser til at regjeringen har lovet å redusere unødvendige og ressurskrevende byråkratiske byrder for næringslivet. Å fjerne redegjøringsplikten, som har vist seg å ha liten eller ingen reell effekt, bidrar til å oppfylle dette løftet.

Disse medlemmer viser til at ettersom aktivitetsplikten er utvidet i den nye loven, vil en gjeninnføring av dagens redegjøringsplikt ikke korrespondere med aktivitetsplikten. Det er nær sammenheng mellom aktivitetsplikten og redegjøringsplikten. Disse medlemmer viser til at Barne- og likestillingsdepartementet på bakgrunn av dette er i gang med en grundig vur-

dering av ulike alternativer for utforming av arbeidsgiveres aktivitets- og redegjørelsesplikt. Disse medlemmer har merket seg at departementet tar sikte på å sende lovendringsforslag på høring og å fremme en lovproposisjon om saken i 2018, med sikte på at endringen kan tre i kraft fra 1. januar 2019.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Dokument 8:61 L (2017–2018) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Trine Skei Grande og Abid Q. Raja om å videreføre redegjørelsesplikten fra 1. januar 2018 – vedtas ikke.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti er tilfreds med gjennomslaget for en styrket redegjørelses- og aktivitetsplikt og avventer sak fra regjeringen om dette.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til vedtak 1119 (2016–2017) og påpeker at en styrket redegjørelsesplikt slik vedtaket forutsetter, krever en lovendring som ikke vil kunne gjelde fra 1. januar 2018 når den nye likestillings- og diskrimineringsloven trer i kraft. Flertallet viser til at resultatet dermed ville blitt at det ikke pålegges arbeidsgivere en redegjørelsesplikt i 2018, men at en styrket plikt innføres på et senere tidspunkt. Flertallet mener at det ikke var Stortingets intensjon at redegjørelsesplikten skulle «komme og gå» på denne måten, og mener at det gir liten forutsigbarhet for arbeidsgiverne. Hensikten med vedtaket var etter flertallets syn å videreføre den eksisterende rettstilstanden når det gjelder redegjørelsesplikt, inntil en ny lovproposisjon foreligger og lovendringen er vedtatt av Stortinget. Flertallet viser til at dette er bakgrunnen for at forslaget ble fremmet.

Flertallet mener at det er ønskelig med et samsvare mellom aktivitetsplikten og redegjørelsesplikten, men at en videreføring av dagens rettstilstand er den beste løsningen i 2018, og imøteser den varslede lovproposisjonen slik at en styrket redegjørelsesplikt kan tre i kraft fra 1. januar 2019.

Flertallet viser til at regnskapsplikten for små foretak, jf. regnskapsloven § 3-3, ble vedtatt opphevet av Stortinget 5. desember 2017, jf. Innst 46 L (2017–2018) og Prop. 160 L (2016–2017). Forslagsstillernes forslag til endringer i § 3-3 syvende ledd bør dermed ikke vedtas.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Vedtaket til lov

om endringer i likestillings- og diskrimineringsloven, kommuneloven og regnskapsloven (videreføring av redegjørelsesplikten)

I

I lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbud mot diskriminering gjøres følgende endringer:

Ny § 26a skal lyde:

§ 26a. Arbeidsgivers redegjørelsesplikt

Alle arbeidsgivere skal redegjøre for:

- den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten, og
- likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av kjønn.

Arbeidsgivere i privat sektor som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte, og arbeidsgivere i offentlig sektor skal redegjøre for likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Redegjørelsesplikten gjelder for virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning. Disse skal ta redegjørelsene inn i virksomhetens årsberetning.

Redegjørelsesplikten gjelder også for offentlige myndigheter og offentlige virksomheter som ikke er pålagt å utarbeide årsberetning. Disse skal ta redegjørelsene inn i årsbudsjettet.

§ 44 nr. 1 oppheves.

§ 44 nr. 3 oppheves.

II

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner gjøres følgende endring:

§ 48 nr. 5 fjerde punktum skal lyde:

Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med *likestillings- og diskrimineringsloven, samt for å fremme formålene i likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.*

III

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. gjøres følgende endring:

§ 3-3a ellefte ledd skal lyde:

Foretak som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte, skal redegjøre for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme formålene i *likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.*

IV

Loven trer i kraft 1. januar 2018.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre og Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Dokument 8:61 L (2017–2018) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Trine Skei Grande og Abid Q. Raja om å videreføre redegjørelsesplikten fra 1. januar 2018 – vedtas ikke.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i likestillings- og diskrimineringsloven, kommuneloven og regnskapsloven (videreføring av redegjørelsesplikten)

I

I lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbud mot diskriminering gjøres følgende endringer:

Ny § 26a skal lyde:

§ 26a. Arbeidsgivers redegjørelsesplikt

Alle arbeidsgivere skal redegjøre for:

- den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten, og
- likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av kjønn.

Arbeidsgivere i privat sektor som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte, og arbeidsgivere i offentlig sektor skal redegjøre for likestillingstiltak som er iverksatt og

som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Redegjørelsesplikten gjelder for virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning. Disse skal ta redegjørelsene inn i virksomhetens årsberetning.

Redegjørelsesplikten gjelder også for offentlige myndigheter og offentlige virksomheter som ikke er pålagt å utarbeide årsberetning. Disse skal ta redegjørelsene inn i årsbudsjettet.

§ 44 nr. 1 oppheves.

§ 44 nr. 3 oppheves.

II

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner gjøres følgende endring:

§ 48 nr. 5 fjerde punktum skal lyde:

Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med *likestillings- og diskrimineringsloven, samt for å fremme formålene i likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.*

III

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. gjøres følgende endring:

§ 3-3a ellefte ledd skal lyde:

Foretak som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte, skal redegjøre for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme formålene i *likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.*

IV

Loven trer i kraft 1. januar 2018.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 7. desember 2017

Tone Wilhelmsen Trøen

leder

Anette Trettebergstuen

ordfører